

EMO'dan HABERLER

MESLEK ALANLARI BELİRLEME ÇALIŞTAYI

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) “Meslek Alanları Belirleme Çalıştayı” 27-28 Kasım 2021 tarihinde Ankara’da yapıldı. Çalıştay’a Oda Yönetim Kurulu üyeleri, Şubeler ve ilgili daimi komisyonlardan birer temsilci ve üniversitelerden akademisyenler katıldı.

Çalıştay EMO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Şaban Filiz’in açılış konuşması ile başladı. Filiz, küresel salgın dolayısıyla yüz yüze toplantılar yapılamadığını hatırlatarak, uzun bir aranın ardından meslek alanlarına ilişkin etkinlik düzenlemenin mutluluk verici olduğunu vurguladı. Çalıştay’ın mesleki sorunların çözümü konusunda verimli geçmesini diledi.

TMMOB ve EMO eski başkanı Teoman Alptürk, küresel salgın ile birlikte zor bir döneme girildiğini, böylesine zorlu bir dönemde Oda’nın, mesleğin işleyişine yönelik çalışma yürütmesinin önemine işaret etti. Etkinliğin düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti. Son 50 yılda mesleki alanda büyük değişiklikler yaşandığını, bu değişiklikleri kavrayarak gelişim ve dönüşümleri yaşamak ve yaşatmanın EMO’nun görevi olduğunu belirten Alptürk, “Meslek Odamız örgütlenme ihtiyacımızın temel kuruluşudur” dedi.

TMMOB ve odalarının mühendislik eğitimi konusunda ciddi bir konumu olması gerektiğinin altını çizen Alptürk, şunları söyledi:

“Kendi eğitim kurumumuz olsaydı; tamamen hayatın gereklerini yerine getirecek, meslektaşlarımızın eksiklerini giderecek onların arkasında duracak bir kurumumuz olsaydı bugün inanın toplumdaki yerimiz çok daha farklı olurdu. Bu nedenle böyle bir eğitim kurumu oluşturun. Biliyorum ki çok kolay değil ama imkânsız da değil. Mühendislere mesleki denetimin gerekliliği, gereksizliğinden öte örgütün gerekliliğinin anlatılması gerekiyor. Bugün ülkemizin ve halkımızın çektiği sıkıntıların nedeni örgütlenmenin iyi anlaşılmasındandır.”

“Çalıştay, bugünle sınırlı değil”

EMO Saymanı Dr. Çiğdem Gündoğan Türker de Çalıştay’ın amacını “Belli bir soruna odaklanmak yerine meslek alanlarımızın bütününe ilgilendiren problemleri ortaya koyabilmek” olarak özetleyerek, konuşmasına şöyle devam etti:

“Bu Çalıştay, bugünle sınırlı bir çalışma içermiyor. Uzun vadede yapmamız gereken, bize düşen görevler var. Çalıştay kapsamında bir iş planı belirlememiz gerekiyor. Sadece Oda içi uygulamalarımız değil, kurum ve kuruluşlarla

olan iş birliklerimiz, görüşmelerimiz ile oluşturulacak; standartlar yönetmelikler, mevzuatlar kapsamında da her dönem yapılması gereken bir iş planına ihtiyacımız bulunmaktadır. Çalışma sadece bu dönemi değil, tüm dönemleri kapsayacak bir çalışma olacak. Meslek alanlarına yönelik analiz ve sentezlerin yapılacağı çalıştayların her dönem devam etmesi gerekmektedir”

Çalıştay öncesinde üniversite bölüm başkanlıkları ve akademisyenlerden görüş istediklerini ve yaklaşık 15 üniversite bölüm başkanlığının görüş bildirdiğini anlatan Türker, YÖK’ün aldığı çelişkili kararlar dikkat çekerek, özellikle üniversitelerin bu süreçte meslek alanlarıyla ilgili görüşlerini bildirerek, sürece dahil olmak istediklerinin altını çizdi.

Çalıştayda daha sonra EMO Hukuk Müşaviri Sanem Küçükcarzuman meslek alanlarıyla ilgili hukuki değerlendirmelerde bulundu. Yargı süreçleri ve sonuçlarına ilişkin bilgiler aktardı; Çalıştay katılımcılarının sorularını yanıtladı.

EMO Unvanlarına Yönelik Akademik Değerlendirme

Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi ve EMO Trabzon Şube 16. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. İsmail Hakkı Çavdar da, üniversitelerdeki meslek disiplinleri eğitimlerine ilişkin bilgiler vererek, unvanların akademik karşılaştırması konusunu değerlendirdi. Denklik problemlerinin çözülebilmesi yönündeki akademik yaklaşımı aktardı.

Tüm katılımcıların söz aldığı Çalıştay’da meslek alanlarına ilişkin kısa ve uzun vadede EMO tarafından yapılacak çalışmalara yönelik öneriler alındı. Meslek alanları ve yetkilendirme konusunda EMO’nun yaptığı düzenlemeler masaya yatırıldı. Katılımcıların görüşleri değerlendirilerek, meslek alanlarında yaşanan sorunların çözümü ve önümüzdeki dönem yapılacak çalışmalar planlandı.

ENERJİMİZİ YURTDIŞINDA BİR VANAYA BAĞIMLI HALE GETİREN POLİTİKALARA İTİRAZ EDİYORUZ

İran teknik arıza gerekçesiyle 20 Ocak'tan itibaren 10 gün süreyle Türkiye'ye gaz akışını durduracağını açıklamıştır. Enerji Bakanlığı'nın, aralarında elektrik üreticilerinin de olduğu sanayi kuruluşlarına gönderdiği yazıda ise ikinci bir emre kadar Günlük Gaz Çekiş miktarının yüzde 60'a düşürüldüğü bildirilmiştir.

Ülkemiz son yirmi yılda «enerji ihtiyacı» söylemi ile gittikçe derinleşen bir enerji bağımlılığına sürüklenmiş ve daha fazla üretim, daha fazla tüketim sarmalına girmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) verilerine göre 1990 yılında 52.5 Milyon Ton Eşdeğer Petrol (MTEP) olan enerji talebi 2000 yılında 80.5 MTEP, 2010 yılında 105.8 MTEP, 2020 yılında da ise 147.2 MTEP'e yükselmiş, ithal kaynak oranı ise bu süre içerisinde yüzde 52'den yüzde 70'e çıkmıştır.

Türkiye'nin enerji üretimini arttırmak için enerji tüketimini arttıracak politikalara yönelmesi enerji bağımlısı bir ülke durumuna gelmesine neden olmuştur. Enerji bağımlılığı nedeniyle ülkemiz bugün enerji ihtiyacının yüzde 80'den fazlasını fosil yakıtlardan karşılar hale gelmiştir.

Enerjide temel politika verimlilik yerine ithal fosil yakıt tüketimi olarak belirlenirse, bir vanaya ve o vanayı tutan ele muhtaç olunması kaçınılmazdır.

Ülkemizin enerji arz güvenliğini yurt dışında bir vanaya bağımlı hale getiren enerji politikalarının geldiği nokta üretim kısıtlaması ile halkımızın soğukta ve karanlıkta kalmasıdır. EMO her fırsatta temel enerji politikamızın enerji verimliliği ve enerji yoğunluğumuzun düşürülmesi olarak kurgulanması gerektiğini söyledi, söylüyor.

Bilindiği üzere Enerji Verimliliği Kanunu (EVK) 2007 yılında yayımlandı. Bu kanun kapsamında, Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği (BEP), Enerji İle İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelik gibi sanayiden, ulaşım,

konuta bir dizi alanda verimlilik sağlayacak ikincil mevzuatlar çıkarıldı. Ancak bu mevzuatların gereği yapılmak yerine fosil kaynaklara dayalı aşırı tüketim sürekli pompalandı.

Bununla da kalınmadı, ülkenin enerji verimliliği yol haritasını çizen en önemli kurumu olan Elektrik İşleri Etüt İdaresi önce Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü olarak değiştirildi, sonra da bir kararname ile kapatıldı, konusunda uzman, bilgi birikim ve donanımlı personel başka kurumlara gönderildi. Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği 6 kez ertelendi. EVK ve BEP Yönetmeliği'nin yayımlanmasından bu yana 2011 yılından önce yapı kullanım izni almış olan yaklaşık 12 milyon mevcut binadan yaklaşık yüzde 3'ünün EKB aldığı anlaşılmaktadır. Doğal gazın yüzde 40'ının konutlarda tüketildiği göz önüne alındığında BEP yönetmeliğinin gerekleri yapılsaydı bugün kesinti yapılması gereken doğalgaz miktarının yarısı zaten tasarruf edilmiş olacaktı.

Ülkemizin esas sorunu enerji arz güvenliği değil, ithal kaynak bağımlısı aşırı tüketim politikalarıdır.

ETKB'nin enerji tüketim miktarıyla övünmeyi bırakıp, enerji verimliliği politikalarını bir an önce uygulamayı hatırlaması, öğrenmesi gerekir.

Ağırlaşan kış koşullarında komşu ülkelerden doğalgaz temininde kesintiler daha önce de yaşanmıştır. Gerçek kesinti sebeplerinin ne olduğu, bundan sonra da olup olmayacağı kamuoyuna açıklanmalıdır. Bilindiği üzere fahiş elektrik zamlarının yapıldığı 31 Aralık 2021 gecesi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından ülkemizin spot piyasalara mahkum olduğu itiraf edilmişti. Doğalgaz temininde yaşanan bu belirsizlik elektrik birim fiyatlarının tavan seviyesine yükselmesine neden olmuştur. Soğukları donarak geçirmek üstelik bunun için üste para vermek halkımızın kaderi olamaz.

Bu nedenle bir kez daha;
Önce enerji verimliliği,
Önce halka ucuz ve kaliteli enerji temini,
Önce halkın sağlığı diyoruz.

**ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
47. DÖNEM YÖNETİM KURULU
22 OCAK 2022**

	Enerji Talebi Milyon TEP	Artış Milyon TEP	Artış %	İthal Kaynak %
1990	52,5			% 52,1
2000	80,5	27,5	% 52	% 66,7
2010	105,8	25,3	% 31	% 70
2020	147,2	41,4	% 39	% 70

ENERJİ ZİRVESİ BEKLENTİLERİ KARŞILAMADI... İKTİDAR ÇARESİZ KALDI!

Elektriğe yapılan fahiş orandaki zammın ardından tüm sektörlerde zam dalgası yaşanmış, pahalılık ve yüksek faturalar kamuoyunun gündemine oturmuştur. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu konuda 11 Şubat 2022 tarihinde 21 elektrik dağıtım bölgesinin üst düzey yöneticileriyle yaptığı toplantıda ise vatandaşları rahatlatacak bir karar çıkmamıştır. Hükümet tarafından 12 Şubat'ta açıklanan yeni enflasyon tedbirleri ise sorunun kökenine inmeyen geçici çözümler içermektedir.

İktidarın hayat pahalılığına karşı bulduğu çözüm, vatandaşların güya en ucuz ürünü nereden alabileceğini görebileceği “mobil bir indirim katoloğu (!)” olmuştur. Gıdada KDV'nin yüzde 8'den 1'e çekilmesi de olumlu ancak yeterli değildir.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati yeni tedbirleri açıklarken, “enerji fiyatlarında sübvansiyonlara devam ettiklerini, Türkiye’de elektrik ve doğalgaz fiyatlarının reel fiyatların altında olduğunu” söylemiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez de, elektrik zirvesi sonrasında “Temel sorun; elektrik üretim maliyetleri, 100 TL’lik elektrik maliyetininin 50 TL’sini devlet ödüyor” açıklamasını yapmıştır. Vahim bir itiraf olan bu açıklamalar, “devlet ödemesi” vatandaşlara, esnafa gelen faturaların aslında daha fazla olacağı anlamına mı gelmektedir?

Ayrıca özelleştirilen bir hizmetin maliyetinin yarısının devlet tarafından ödenmesi, elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin kamu kaynaklarıyla sübvansiyon edilmediği değil midir? Şirketlerin desteklenmesi için böyle bir kaynak ayrılabilir mi eğer, neden vatandaş, esnaf ve sanayiciler değil de, bir avuç sermayedar bundan yararlanmaktadır?

Enerji üretimi ve dağıtımda özelleştirmenin sonucu enerji yoksunluğu...

Elektrik üretim şirketlerinin özelleştirilmesi ile varlıkların verimli işletilmesi ve maliyetlerin düşürülmesi iddiası tam bir kabusu dönüşmüştür. Enerji fiyatlarındaki olağanüstü artışlar nedeniyle çok sayıda vatandaş faturasını ödeyemez hale gelmiştir. Üretim altyapısının büyük oranda ithal kaynaklara dayalı olması dövizle bağımlı tarifelerin oluşmasına sebep olmuştur. Elektrik enerjisinin arz güvenliği ve kalitesi sağlanamamış, vatandaşlar kışın ortasında soğuk ve karanlığa mahkûm edilmiştir.

Dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi ile kayıp/kaçak oranları azaltılamamıştır. Yenileme, genişleme ve kapasite artırımına ilişkin yatırımların özel sektöre bırakılması sonucunda en son Isparta’da yaşandığı gibi kent günlerce karanlığa gömülmüş, arz güvenliği sorunu yaşamış ve enerji yoksunluğu oluşmuştur.

Türkiye Bankalar Birliği risk merkezinin raporlarına göre üretim ve dağıtım şirketlerinin kullandıkları ticari kredi borçları 2021 Kasım ayı itibarıyla 398 milyar TL’dir. Kapasite mekanizması adı altında yerli termik

santrallere yapılan ödemeler, mekanizma kapsamına alınan Yap İşlet santrallere yapılan ödemelerle birlikte 2021 yılı için yapılması öngörülen 2.6 Milyar TL’yi geçmiştir. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) katkısı dolar üzerinden ücretlendirildiğinden enerji tedarik maliyetlerine yansıtılması ile oluşturulan tarifelerle vatandaşlarımız ödeme gücüne itilmiştir.

Enerji politikaları vatandaşın değil, siyasi iktidarın tercihidir ve faturası biz vatandaşlara çıkartılmaktadır.

Özelleştirmelerin sonuçları; zamdır, pahalılıktır, karanlıktır. İktidarın tasarruf, verimlilik ve dar gelirli vatandaşlara yönelik iyileştirme iddiaları tamamen göstermeliktir. Konut abonelerinin ardından binlerce liraya çıkan faturalarla karşılaşan işyeri sahipleri de faturalarını ödeyemeyenler kervanına eklenecektir.

Bu gerçekler doğrultusunda iktidar çaresiz kalmıştır. Sayın Enerji Bakanının dağıtım şirketleri ile yapmış olduğu toplantıdan da bir sonuç alınamamış, alınması da mümkün olamamıştır.

İktidar çözüm için derhal harekete geçmelidir!

Öncelikle elektrik fiyatlarına yapılan zamlar derhal geri alınmalıdır.

Konutlar, aile bütünlüğü içinde vatandaşlarımızın doğal yaşamını ve mahremiyetini sürdürdükleri barınma alanlarıdır. Konutları, vergi oluşturacak bir faaliyet alanı olarak değerlendirmek doğru değildir. Bu nedenle; konutlarda elektrik, doğalgaz ve su faturalarında KDV oranı düşürülmelidir.

Maddi olanaksızlık nedeniyle faturalarını ödeyemeyenler kamu kaynaklarıyla desteklenmeli, faturasını ödeyemediği için kış koşullarında hemen kesinti yapılmamalıdır.

Köklü çözüm ise; kamusal hizmetlerin kamu eliyle verilmesidir.

Özelleştirme ve serbestleştirme politikalarının oluşturduğu bu vahşi piyasa yapısı ve dağıtım şirketlerinin dağıtım ve ticaret faaliyetlerinin ivedilikle kamusal alana çekilmesi gerekmektedir. Toplumsal fayda gözetilerek, merkezi planlama anlayışı ile kamunun üretimdeki payı artırılmalıdır. Arz güvenliğini sağlayacak tedbirler alınmalıdır.

Ülkemizin yıllardır boğuştuğu sorunları aşmak, ekonomik krizden mümkün olan en çabuk şekilde çıkabilmek ve toplumun vazgeçilmez gereksinimlerinin karşılanması için; kamu mülkiyeti, kamusal hizmet, toplumsal yarar esaslarını temel alan demokratik bir planlama ve toplumsal kalkınma perspektifi ile kamucu, toplumcu bir programın uygulanması gereklidir.

**ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
47. DÖNEM YÖNETİM KURULU
15 ŞUBAT 2022**